

REFORMA ROZPOČTU EVROPSKÉ UNIE A FINANČNÍ RÁMEC PO ROCE 2013

EVROPSKÉ HODNOTY jsou nevládní proevropskou organizací, která pomocí vzdělávací a výzkumné činnosti usiluje o rozvoj občanské společnosti a zdravého tržního prostředí.

Zasazujeme se o...

- demokratičtější a akceschopnější evropské společenství
- liberální a konkurenceschopnou ekonomiku
- uchování dědictví a hodnot západní civilizace
- rozvoj obnovitelných zdrojů a jaderné energetiky
- silnější evropskou obranu
- pevné transatlantické partnerství

Naši vizi je Evropa svobodnější, silnější a bezpečnější.

Naši vizi je evropská společnost vědoma si hodnot a civilizační identity, na kterých stojí. Usilujeme o evropské politické společenství, které z těchto hodnot čerpá, dokáže je chránit a rozvíjet.

Hlásíme se k hodnotám, které považujeme za základ civilizačního rozvoje Západu. Trváme na osobní svobodě a zodpovědnosti, lidské důstojnosti, solidaritě, aktivní občanské společnosti, tržním hospodářství a demokratickém právním státě.

Zachování evropského způsobu života, který je na těchto hodnotách založený, není dnes zdaleka samozřejmostí. Evropa se snadno může stát pouze pasivním objektem globálního vývoje a ztratit tak možnost určovat svůj vlastní osud.

Naším posláním je formulovat a prosazovat řešení, díky nimž bude Evropa svobodnější, bezpečnější, silnější a bude více prosperovat. Proto se věnujeme výzkumné a vzdělávací činnosti, oslovujeme politiky, odborníky a širokou veřejnost.

Evropské hodnoty o.s.

www.evropskehodnoty.cz

info@evropskehodnoty.cz

www.europeanvalues.net

contact@europeanvalues.net

Telefon: 210 088 877

Kancelář:

Vltavská 12

150 00 Praha 5

REFORMA ROZPOČTU EVROPSKÉ UNIE A FINANČNÍ RÁMEC PO ROCE 2013

Tato publikace vznikla v rámci projektu „Činnost evropských institucí a českých občané“. Projekt byl podpořen odborem informování o evropských záležitostech Úřadu vlády České republiky.

Reforma rozpočtu Evropské unie a finanční rámec po roce 2013

Zpracovala a editovala: Alena Falathová
Jazyková korektura: Michaela Traksllová
Obálka a sazba: Hana Dovinová

Tisk: OMIKRON Praha spol. s r.o.

Vydavatel: Evropské hodnoty o.s.
Vltavská 12, 150 00 Praha
www.evropskehodnoty.cz
info@evropskehodnoty.cz
© Evropské hodnoty o.s., Praha 2009

ISBN 978-80-904158-5-0

OBSAH

Předmluva	5
Jak reformovat evropský rozpočet?	7
Finanční rámec Evropské unie po roce 2013	17
Jakou roli hraje Evropský parlament při rozhodování o rozpočtech EU?	25
Rozhovor s Janem Gregorem, ředitelem Národního fondu Ministerstva financí České republiky	31
Rozhovor s Jiřím Havlem, poslancem Evropského parlamentu	35
Český otazník: Podpořit kraje, nebo vědu?	39
Profily účastníků	41
Poděkování	45
Zdroje	47
Evropské hodnoty	49

Předmluva

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou publikace Evropských hodnot, o.s., jejímž ústředním tématem je reforma rozpočtu Evropské unie a její vliv na podobu nového finančního rámce po roce 2013. Evropská unie dnes čelí novým výzvám souvisejícím s postupující globalizací, klimatickými změnami, problémy se zabezpečením dodávek energie, demografickými změnami, zvýšením počtu imigrantů, nárůstem kriminality a teroristických hrozeb. Ačkoliv si jsou evropští politici i úředníci těchto výzev dlouhodobě vědomi, jejich řešení zůstává dodnes ve velké míře pouze na papíře ve formě politických deklarací.

Současná struktura evropského rozpočtu jakoby zaspala příchod nového tisíciletí a stále připomíná dobu, kdy bylo hlavní prioritou Evropské unie vytvoření jednotného trhu a s tím spojené posilování hospodářské a sociální soudržnosti. Největší část rozpočtu tak i dnes připadá na Společnou zemědělskou politiku a Politiku soudržnosti. Jako strašáky minulosti ji doprovází systém korekčních mechanismů, zejména britský rabat.

Pokud chce Evropská unie obstát ve světle nových výzev, bude muset sladit své politické priority se strukturou svého rozpočtu. Lisabonská smlouva přináší nové rozdělení rozpočtových pravomocí a posiluje možnosti Evropského parlamentu, jakožto jediného přímého zástupce občanů, směřování evropských peněz ovlivnit. Vyjednávání o finančním rámci 2013 tak bude zkušebním polem pro Evropský parlament, ve kterém se ukáže, do jaké míry dokáže své nově získané pravomoci využít.

Publikace, kterou jste právě otevřeli, má za cíl přiblížit postoje Evropského parlamentu, Komise a zástupců České republiky v debatě o reformě evropského rozpočtu a nastavení nového finančního rámce po roce 2013. Najdete v ní analýzu současné debaty o reformě evropského rozpočtu a rozhovory s řečníky veřejné diskuse, pořádané na toto téma v listopadu 2009 v prostorách CERGE-EI. Na tuto diskusi navazuje i článek Jana Žižky z deníku Mladá fronta E15, který se stal mediálním partnerem Evropského klubu.

Tato publikace, ale ani uspořádání listopadového Evropského klubu na téma „Kam potečou peníze po roce 2013 – Evropský parlament jako hlas občanů při rozhodování o Finanční perspektivě 2014–2020“, by nebyly možné bez laskavé pomoci našich partnerů – informační kanceláře Evropského parlamentu, Odboru informování o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR, nadace Konrad Adenauer Stiftung, Evropského hnutí v ČR a společnosti Donath-Burson-Marsteller. Dovolte, abych jim touto formou na závěr této předmluvy vyjádřila náš upřímný dík za výbornou spolupráci.

Dámy a pánové, příjemné a inspirativní čtení Vám přeje,

Alena Falathová
Místopředsedkyně Evropské hodnoty o.s.

Jak reformovat evropský rozpočet?

Postupující proces globalizace klade před Evropskou unií nové politické, hospodářské a bezpečnostní výzvy. Nutnost reagovat na tyto nové výzvy posouvá původní smysl evropské integrace – poválečné snahy zajít mírové spolužití dříve nepřátelských evropských států a posílit hospodářství skrze svobodné konkurenční prostředí jednotného trhu. Novým smyslem evropského integračního procesu je zachovat silné postavení a konkurenceschopnost členských zemí Evropské unie v prostředí postupně se liberalizujícího mezinárodního obchodu a s tím spojeného růstu nových ekonomických mocností.

Jedním z prvních kroků Evropské unie na této nové cestě bylo stanovení Lisabonské strategie, která měla přeměnit Evropskou unií do roku 2010 v „nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomiku na světě, schopnou hospodářského růstu, s větším počtem lepších pracovních míst a větší sociální soudržností.“ Deklarované politické priority, zejména zaměření na hospodářský růst a tvorbu nových pracovních míst, však neby-

ly dostatečně reflektovány v dostupných nástrojích Evropské unie, zejména strukturu evropského rozpočtu. Po pěti letech od stanovení lisabonských cílů bylo zřejmé, že unie nebude schopna svých ambiciózních cílů dosáhnout. Na jaře roku 2005 proto došlo k přehodnocení Lisabonské strategie a jejímu zaměření na dva hlavní cíle – růst a zaměstnanost.

STARTOVACÍ ČÁRA – FINANČNÍ PERSPEKTIVA 2007–2013

Změna v nastavení Lisabonské strategie však zůstala jen na papíře. Místo následování nových politických cílů byla i v posledním finančním rámci Evropské unie, Finanční perspektivě 2007–2013, věnována největší část prostředků na financování politik, které nebyly na naplnění lisabonských cílů zaměřeny. Skoro 70 procent výdajů rozpočtu směřovalo do Politiky soudržnosti a Společné zemědělské politiky. Do kapitoly „Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost“, jediné kapitoly přímo spojené s naplňováním lisabonských cílů, bylo vyčleněno pouze necelých 9 procent celkových výdajů rozpočtu. V rozporu s politicky deklarovanými prioritami tak fakticky zůstaly prioritami evropského rozpočtu pomoc méně vyspělým členským státům a regionům a přímé platby na zemědělskou produkci.

Největší část výdajů rozpočtů pro období 2007–2013 směřovala do kapitoly 1b „Soudržnost pro růst a zaměstnanost“, která obsahuje finanční prostředky na Politiku soudržnosti. Celkem bylo na tuto oblast vyčleněno 308 miliard Euro, což představuje 36 procent celkových výdajů rozpočtu. Do Společné zemědělské politiky (Kapitola 2 „Ochrana a správa přírodních zdrojů“) směřovalo 34 procent celkových výdajů rozpočtu (293 miliard Eur). Skoro dvě třetiny celkových výdajů tedy znovu připadly na tyto dvě politiky. I přesto je možné ve vývoji výdajů sledovat několik pozitivních trendů. Poprvé v historii nebylo nejvíce finančních prostředků vyčleněno na

Společnou zemědělskou politiku. Zároveň došlo k postupnému poklesu výdajů na Společnou zemědělskou politiku v průběhu programového období a naopak postupně narůstaly prostředky na politiku soudržnosti. K postupnému navyšování výdajů během programového došlo také v kapitole 1a „Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost“. Tyto trendy jsou však pomalé a představují, spíše než skutečnou snahu o změnu, pouze kosmetické úpravy.

Na další priority Finanční perspektivy 2007–2013 byly vyčleněny podstatně menší prostředky. Na kapitolu 4 „EU jako globální hráč“ bylo alokováno pouze 49 mld. Eur, na kapitolu 3 „Občanství, svoboda, bezpečnost a spravedlnost“ bylo určeno jen necelých 11 mld. Eur. Dalšími kapitolami tohoto finančního rámce byla kapitola 5 „Správní výdaje“ (49 mld. Eur) a kapitola 6 „Kompenzace pro nové členské státy“ (800 milionů Eur).

Hlavní rysy příjmové stránky evropského rozpočtu zůstaly i pro Finanční perspektivu 2007–2013 nezměněny. Financování rozpočtu EU nadále probíhalo skrze systém čtyř vlastních zdrojů – zemědělských cel a dávek, cel na zboží z třetích zemí podléhající Společnému celnímu sazebníku (tyto dva zdroje jsou tradičními vlastními zdroji), odvodu z daně z přidané hodnoty (DPH) a příspěvku založeném na hrubém národním důchodu (HND). Tradiční vlastní zdroje byly zavedeny v roce 1970 a původně tvořily 45 procent celkového rozpočtu. S postupnou liberalizací světového obchodu však docházelo ke snižování výnosů těchto tradičních zdrojů až na současných 14 procent. Postupně docházelo i ke snižování podílu dalšího vlastního zdroje, podílu z výběru DPH. Důvodem byl jeho regresivní charakter. Chudší členské státy totiž vynaloží více prostředků na přímou konzumaci než na investice, které jsou naopak silnější ve vyspělých státech. Jelikož tradiční zdroje a podíl DPH nebyly koncem osmdesátých let schopny

zajistit dostatečné finanční prostředky pro stále rostoucí výdaje evropského rozpočtu, byl v roce 1988 zaveden doplňkový vlastní zdroj, podíl z HND. Více jak 60 procent současných finančních zdrojů rozpočtu je zajišťováno právě tímto doplňkovým zdrojem, který má ovšem silně národní charakter a proto posiluje pozici Rady při sestavování evropských rozpočtů.

Limit na celkovou výši vlastních zdrojů, který byl poprvé zaveden společně s víceletými finančními rámci v roce 1988, zůstal i pro nový finanční rámec nezměněn. K poslednímu navýšení vlastních zdrojů došlo v roce 1993, od té doby je respektován limit ve výši 1,24 procent HND. I přes konstantní limit příjmové stránky rozpočtu dochází v období 2007–2013 k postupnému snižování faktických výdajů rozpočtu. To je dáno rozdílem mezi výší příslibů a plateb v rámci finanční perspektivy¹ a také zvyšující se rezervou mezi faktickými platbami a stropem vlastních zdrojů. V roce 2007 byla celková výše plateb z rozpočtu 1,06 procent HND s rezervou ve výši 0,18 procent HND. V roce 2013 by se měl tento poměr změnit na 0,94 procent HND na platby s rezervou 0,30 procent HND.

Problém v příjmové stránce rozpočtu představují korelace rozpočtových nevyvážeností, a to především britský rabat a speciální korekce Německa²,

-
- 1 Finanční rámce rozlišují mezi celkovými přísliby a platbami rozpočtu a stropem vlastních zdrojů. Toto rozdělení dává prostor pro politické manévrování s faktickými celkovými výdaji rozpočtu.
 - 2 Německo hradí jen 25 % svého podílu na britském rabatu a má sníženou sazbu odvodu zdroje DPH na 0,15 %.

Švédska³, Nizozemí⁴ a Rakouska⁵. Tyto korekce ale postupně ztrácejí svůj původní smysl, jelikož například hospodářská síla Velké Británie roste v porovnání s průměrem EU relativně rychleji a zároveň postupně klesá podíl Společné zemědělské politiky na celkových výdajích rozpočtu

I přes ztroskotání snahy evropský rozpočet reformovat již pro období 2007–2013, vnímaly Evropský parlament i Rada potřebu přizpůsobit strukturu evropského rozpočtu novým politickým výzvám, kterým Evropská unie čelí. V roce 2006 se proto dohodli na provedení komplexního hlubokého přezkumu rozpočtu EU zaměřeného na všechny výdaje a zdroje rozpočtu, včetně problematických oblastí, kterými je společná zemědělská politika a úlevy pro některé členské státy, zejména britský rabat.

EVROPSKÁ KOMISE JAKO INICIÁTOR REFORMY ROZPOČTU – REFORMOVAT ROZPOČET, ZMĚNIT EVROPU

Evropská komise iniciovala v září roku 2007 svým sdělením „Reformovat rozpočet, změnit Evropu“ veřejnou konzultaci o podobě nových rozpočtů. Veřejná konzultace byla otevřena jak občanům EU, tak zástupcům akademické sféry, nevládním organizacím, místním a regionálním sdružením a dalším zájmovým uskupením. Komise se tak snažila podnítit veřejnou

-
- 3 Švédsko hradí jen 25 % svého podílu na britském rabatu a má sníženou sazbu odvodu zdroje DPH na 0,1 t%. Snížený jeho odvodu HNP představuje 150 mil EUR.
 - 4 Nizozemí hradí jen 25 % svého podílu na britském rabatu a má sníženou sazbu odvodu zdroje DPH na 0,1 %. Snížený jeho odvodu HNP představuje 605 mil EUR.
 - 5 Rakousko hradí jen 25 % svého podílu na britském rabatu a má sníženou sazbu odvodu zdroje DPH na 0,225 %.

debatu o dlouhodobých politických prioritách Evropské unie, směřování jednotlivých politik a financování evropského rozpočtu. Veřejná konzultace probíhala devět měsíců, do června roku 2008.⁶ Výsledky debaty ukazují na obecný souhlas s modernizací rozpočtu a jeho změnu směrem k zvýšení schopnosti Evropské unie čelit novým rizikům.

Hlavním kritériem pro výdaje na úrovni EU by měla být podle zjištění Evropské komise přidaná evropská hodnota. Nepanuje však jednoznačná shoda na tom, jaké politiky přidanou evropskou hodnotu mají. Jako indikátory bývají uváděny například společný zájem členských států EU, cenová výhodnost a zvýšení efektivity, rozšíření uplatňování základních práv a svobod, zabránění fragmentace jednotného trhu nebo evropského právního společenství či posílení společné vyjednávací pozice. Nejasné vymezení evropské přidané hodnoty však není hlavní překážkou při sestavování takového evropského rozpočtu, který by naplňoval cíle Evropské unie. Brzdu v procesu reformy rozpočtu představují především členské státy EU, které chtějí maximalizovat návratnost svých příspěvků do evropského rozpočtu bez ohledu na jeho přidanou evropskou hodnotu. Konečná podoba rozpočtů Evropské unie, jako tomu bylo v případě předešlých finančních perspektiv, byla proto výsledkem politických dohod a kompromisů jménu principu „juste retour“. Opuštění tohoto principu je proto jednou z hlavních výzev při reformování budoucích rozpočtů.

Z veřejné debaty také vyplynuly hlavní výzvy, kterými by se Evropská unie měla v budoucnosti zabývat. Nejvíce z dotázaných považuje za hlavní výzvy budoucnosti boj s klimatickými změnami, zvýšení evropské

6 Výsledky představila Komise ve své zprávě o výsledních konzultace „Reformovat rozpočet, změnit Evropu“ v listopadu 2008.

konkurenceschopnosti a s tím spojené posílení růstu a zaměstnanost. Za další prioritní oblasti je považováno zajištění dodávek energie, vyrovnání se s demografickými změnami, boj proti terorismu a kriminalitě a dopady zvýšeného imigračního tlaku na členské státy Evropské unie.

Těmto výzvám by měla odpovídat jak struktura evropského rozpočtu, tak nastavení jednotlivých politik. Podle závěrů konzultace Evropské komise by tak mělo dojít k reformě zemědělské politiky, zejména snížení přímých platem a posílení prostředků na rozvoj venkova. Více prostředků by mělo směřovat do oblasti naplňujících lisabonské cíle, zejména oblasti vědy, výzkumu, inovaci a posilování konkurenceschopnosti. Zaměření jednotlivých politik by mělo být v souladu s environmentálními cíli unie a mělo by dojít k navýšení prostředků pro boj s klimatickými změnami. Energetická bezpečnost by měla být zajištěna investicemi do propojení energetických sítí a podporou výzkumu efektivního získávání a využívání energie. V oblasti migrace a bezpečnosti by mělo dojít k posílení vzájemné spolupráce, zejména v oblasti ochrany hranic, výměny informací a externí dimenze migrační a bezpečnostní politiky. Systém příjmů rozpočtu by měl být reformován tak, aby byl jednodušší a více transparentní. Komise v této souvislosti zmiňuje snížení podílu odvodů z DPH a rozšíření zdroje založeném na HND. V oblasti nových zdrojů by dle závěrů Komise měly být prozkoumány nové možnosti.

EVROPSKÝ PARLAMENT JAKO HLAS OBČANŮ PŘI DEBATĚ O REFORMĚ ROZPOČTU

Do debaty o reformě rozpočtu Evropské unie se aktivně zapojil i Evropský parlament. V rezoluci o přezkumu Finančního rámce na období 2007–2013 nastínil hlavní obrysy, které by měla reforma rozpočtu mít. Zdůrazňu-

je především nutnost provedení ambiciózní reformy finančního řízení unie tak, aby jeho struktura odpovídala současným výzvám, kterým unie čelí. Prvním krokem by mělo být navýšení objemu rozpočtu a s tím související souběžné provedení reformy jeho příjmové i výdajové stránky. Mělo by také dojít ke zkvalitnění finančního hospodaření unie jako celku, zejména nastavení rozhodovacích procesů o financování Evropské unie, implementace jednotlivých fondů a nastavení s nimi souvisejících politik. Právě k otázce kontroly implementace evropského rozpočtu a zjednodušení nastavení jednotlivých politik, zejména politiky soudržnosti, hraje Evropský parlament mezi institucemi Evropské unie hlavní roli.

Finanční řízení Evropské unie by dle Evropského parlamentu mělo odpovídat funkčnímu období Komise a Evropského parlamentu. Parlament tak chce dosáhnout větší transparentnosti ve finančním řízení unie. Svázáním funkčního období daných institucí s délkou finančního rámce by došlo k vyjasnění politické odpovědnosti, kterou ponese jedna konkrétní formace Komise i Evropského parlamentu. Evropský parlament proto navrhuje, aby byl nový finanční rámec sestaven až pro období začínající v letech 2016/2017.

Současná výše evropského rozpočtu, odpovídající 1,24 procentům HND členských států, ze které je však fakticky čerpáno přibližně jen 1 procento, je podle Evropského parlamentu nedostatečná a je potřeba, aby během reformy rozpočtu došlo k jejímu navýšení, a to i přes pokračující světovou hospodářskou krizi. Evropské výdaje by měli odpovídat politickým prioritám unie. Dalším kritériem pro rozdělování finanční zdrojů by měl být princip přidané evropské hodnoty, která je založena na solidaritě mezi členskými státy.

Reforma příjmové stránky rozpočtu by měla probíhat ve dvou etapách. Nejprve by mělo dojít k odstranění korekcí pro některé státy, což by mělo

zajistit větší transparentnost a jednoduchost systému a posílit rovnost jednotlivých států. V druhé etapě by měl být současný systém vlastních zdrojů, který je ale fakticky systémem založeným zejména na příspěvcích jednotlivých členských států, přeměněn na systém skutečně vlastních zdrojů. Těmi by podle Evropského parlamentu mohli být výnosy z nových veřejných zdrojů Evropské unie, jako je systém obchodování s emisními povolenkami nebo příspěvky založené na dani z přidané hodnoty, spotřebních daní či dani právnických osob. V této souvislosti se hovoří také o zavedení tzv. evropské daně.

Na výdajové stránce se Evropská parlament kontinuálně zasazuje o navýšení prostředků na kapitoly 1a „Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost“, 3 „Občanství svoboda, bezpečnost a spravedlnost a 4 „EU jako globální hráč“, které stojí tradičně mimo hlavní zájem Rady a jsou s ohledem na politické cíle unie v těchto oblastech značně podfinancovány. Evropský parlament se zejména zasazuje o navýšení finančních prostředků na kapitole 4 a požaduje, aby bylo na tuto oblast alokováno takové množství prostředků, které umožní Evropské unii dosáhnout Rozvojových cílů tisíciletí, závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, např. v oblasti boje s klimatickými změnami, prevenci konfliktů a podpory lidských práv a základních svobod a efektivní sousedské politice. V souvislosti se schválením Lisabonské smlouvy požaduje Evropský parlament vyčlenění odpovídajícího množství finančních prostředků na nově zavedené politiky, konkrétně v kapitole 1a na energetickou a vesmírnou politiku, podporu výzkumu, v kapitole 3a na justiční spolupráci, v kapitole 3b na politiky sportu, mládeže, informací a komunikace a v kapitole 4 na ustavení Evropské služby pro vnější akce a humanitární pomoc. Evropský parlament upozorňuje, že se současnou výší výdajů EU odpovídající 1 procentu HNP nebude možné zajistit pro

tyto nové politiky dostatečné financování. Proto trvá na navýšení celkových finančních zdrojů rozpočtu.

Nastavení ročních rozpočtů EU by mělo být více flexibilní, zejména s ohledem na nastavení jednotlivých kapitol rozpočtu. Evropský parlament se také zasazuje o ustavení nových finančních zdrojů mimo roční rozpočet, jako například nového fondu pro boj s klimatickými změnami a zajištění energetické bezpečnosti. Zároveň by všechny výdaje rozpočtu měli být v souladu s environmentálními cíli unie.

Evropský parlament se v debatě o reformě rozpočtu, na rozdíl od zástupců vlád států členských zemí v Radě, zasazuje o celkové navýšení výdajů Evropské unie a posílení jejich evropské dimenze o politiky, které nemají čistě nedistributivní charakter směrem zpět k jednotlivým členským státům.

Finanční rámec Evropské unie po roce 2013

V roce 2013 skončí současný rámec pro finanční řízení Evropské unie. Struktura rozpočtů Evropské unie podle Finančního rámce 2007–2013 však nereflakuje posun v politických prioritách unie. Z veřejné konzultace o reformě rozpočtu EU i návrhů Evropského parlamentu je zřejmé, že existuje široký konsenzus na nutnosti evropský rozpočet reformovat. Nový finanční rámec po roce 2013 by měl sladit strukturu evropského rozpočtu s politickými prioritami unie. Pouze tak bude Evropská unie schopna efektivně čelit novým výzvám, jako je globalizace, změna klimatu, demografické změny či energetická bezpečnost. Reformní snahy však narážejí na tradiční překážky v sestavování víceletých finančních rámců, kterými jsou především neochota čistých plátců navyšovat celkový objem rozpočtu a zájem členských států o získání co možná největšího části rozpočtu na své národní priority. Vyjednávání o novém finančním rámci tak znovu otevře Pandořinu skříňku různých zájmů, kterou se během vyjednávání v minulých letech nepodařilo

uzavřít tak, aby dokázala vybavit Evropskou unii nástroji, které ve světle nových výzev potřebuje.

V době probíhající hospodářské a ekonomické krize nelze očekávat, že by členské státy byly ochotny celkovou výši evropského rozpočtu výrazně navýšit. Tento problém neskončí ani s odezněním krize, jelikož státní pokladny členských států budou muset začít splácet náklady na protikrizové balíčky, které v době krize poskytly. Podle odhadů Evropské komise poroste výše průměrného ročního rozpočtového schodku v zemích eurozóny z 6,4 procent v roce 2009 na 6,9 procent v roce 2010. Celková míra průměrného státního zadlužení členských zemí by pak měla v roce 2011 dosáhnout 88 procent HND, o třetinu více, než před krizí.

Ačkoliv by s ohledem na nové politické priority Evropské unie bylo navýšení vlastních zdrojů evropského rozpočtu potřebné, nezdá se být tato změna s ohledem na současný ekonomický vývoj příliš reálná. Evropský parlament se bude intenzivně snažit tento vývoj zvrátit a je otázkou, do jaké míry se mu to s ohledem na jeho nové pravomoci podaří. Jelikož jsou ale příjmy evropského rozpočtu stále vázány převážně na příspěvky národních států a v současné době se nezdá, že by byly členské státy ochotny systém vlastních zdrojů financování změnit, nebude nejspíše Evropský parlament ve své snaze o podstatné navýšení celkových zdrojů rozpočtu úspěšný.

Největší výzvou pro reformu rozpočtu a nový finanční rámec po roce 2013 je proto změnit rozdělení dostupných finančních prostředků tak, aby směřovali k dosažení nových cílů unie. Na výdajové stránce se jedná především o reformu Společné zemědělské politiky a Politiky soudržnosti. Na příjmové stránce o alespoň částečnou reformu systému vlastních zdrojů a posílení jejich evropského charakteru, jako například podílu z daně z po-

honných hmot či alokace části výnosů z obchodu emisími povolenkami do evropského rozpočtu.

Jedním z nejproblematičtějších bodů ve výdajích rozpočtu bude nalézt schodu na reformě Společné zemědělské politiky, zejména snížení jejího podílu na celkové výši rozpočtu. S postupně klesajícím podílem zemědělské produkce na HDP členských zemí Evropské unie a snížením podílu pracujících v zemědělském sektoru se relevance směřování více jak třetiny evropského rozpočtu do tohoto sektory vytrácí. Postupně by proto mělo dojít k oslabení 1. pilíře Společné zemědělské politiky (eliminování přímých plateb) a posílení 2. Pilíře (podpory venkova). Mělo by také dojít k částečné renacionalizaci prvního pilíře. Pro mnohé členské státy je však reforma Společné zemědělské politiky stále velmi citlivou otázkou a je nepravděpodobné, že by došlo k přenesení prvního pilíře zcela do kompetence členských států. Pravděpodobnější je omezení výše přímých dotací a zavedení jejich spolufinancování ze strany členských států.

Snížení finančních prostředků na Společnou zemědělskou politiku by mělo umožnit navýšení prostředků na jiné strategické politiky, zejména na současnou kapitolu 1a „Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost“. Právě tato kapitola obsahuje prostředky na oblasti, které nejvíce přispívají k naplnění lisabonských cílů. Jedná se zejména o podporu výzkumu a vývoj, prostředky na inovace a technologický rozvoj, investice do vzdělávání a profesního rozvoje a zajištění rozvoje transevropských sítí. Zároveň by se měla do této kapitoly promítnout snaha o zajištění energetické bezpečnosti, zejména skrze propojení systému energetických sítí a posílení efektivity v získávání a využívání zdrojů energie. Projekt transevropských energetických sítí dnes ale nemá jednoznačnou politickou podporu. S ohledem na potřebu zajištění energetické bezpečnosti by ale měla být tato oblast i v rámci

rozpočtové politiky jednou z priorit. Nastavení těchto politik by mělo být zároveň v souladu se snahou o boj proti klimatickým změnám.

Politika soudržnosti, která dnes představuje největší část evropského rozpočtu, si nejspíše udrží významný podíl z celkové částky na rozpočtu EU. Ačkoliv Evropská komise podle dostupných údajů⁷ navrhne podstatné snížení finančních zdrojů na tuto oblast, nezdá se být tento návrh v Evropském parlamentu ani Radě s ohledem na velmi silné zájmy států získávajících ze strukturálních a kohezních fondů finanční prostředky průchodným. S ohledem na problémy s čerpáním z evropských fondů, na které pravidelně upozorňuje Evropský účetní dvůr se zdá být nutné tuto politiku reformovat. Panuje obecná shoda na potřebě efektivněji směřovat peníze ze strukturálních a kohezních fondů do méně vyspělých zemí. Názory se ale rozcházejí v konkrétní podobě reformy. Otázka se týká množství a typů jejich cílů, kterými jsou dnes konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a evropská územní spolupráce. Zejména sporná je otázka „lisabonizace“ kohezní politiky, která by znamenala odklon od tradičních konvergenčních investic do oblasti podpory růstu, zaměstnanosti, vědy a výzkumu. Lisabonská smlouva navíc rozšiřuje původní cíle kohezní politiky⁸ – hospodářskou a sociální soudržnost o územní soudržnost, která je směřována na trvale znevýhodněné regiony v rámci vyspělejších zemí. Bude proto nezbytné cíle a kritéria Politiky soudržnosti přehodnotit. S ohledem na naplnění politických cílů unie je snaha o zaměření Politiky soudržnosti na lisabonské cíle správným krokem, nicméně musí najít správnou rovnováhu se zachováním podpory pro chudší regiony.

7 Neoficiální draft komunikace Evropské komise „Reform agenda for a globale Europe“ zveřejněný na [euractive.com](http://european-council.europa.eu/media/euractive.com).

8 ČL. 174 SFEU.

Navýšení prostředků by také mělo směřovat do oblasti „Svoboda, bezpečnost a spravedlnost“, která je vzhledem k zesílení imigrace do Evropy a růstu kriminality a nebezpečí teroristických hrozeb jednou z hlavních výzev, kterým Evropská unie čelí. Lisabonská smlouva dokončuje integraci celého původního třetího pilíře do komunitárních politik⁹. Narůstá tak potřeba uvolnění většího množství rozpočtových zdrojů, které by měli směřovat především do oblasti propojování informačních systémů a registrů jednotlivých států, posílení finančních zdrojů pro speciální agentury (FRONTEX, EUROPOL, EUROJUST, asylová agentura) a zřízení nových institucí, jako Evropského veřejného žalobce.

Více finančních prostředků bude potřeba alokovat i na kapitolu 4 „EU jako globální hráč“. Jedná se zejména o financování Evropské služby vnější akce, která byla zřízena Lisabonskou smlouvou. Evropská unie navíc musí stále častěji reagovat na nepředvídatelné události (přírodní katastrofy, humanitární krize) a musí proto právě v této oblasti počítat s dostatkem flexibility. Kapitola 4 patří k prioritním zájmům Evropského parlament, který se dlouhodobě snaží o navýšení finančních prostředků právě do této oblasti. S ohledem rozšířené rozpočtové pravomoci Evropského parlamentu a nová opatření daná Lisabonskou smlouvou v rámci této oblasti lze předpokládat nárůst výdajů v této kapitole.

Naopak ke snížení výdajů by mělo dojít v kapitole 5 „Správní výdaje“. V poslední době dochází k nárůstu zřizování speciálních agentur (výkonné,

9 Maastichtská smlouva zavedla pilířovou strukturu Evropské unie, oblast spravedlnosti a vnitra spadala do tzv. třetího pilíře. Amsterdamskou smlouvou byly záležitosti spojené s volným pohybem osob (imigrace, víza, asyl) přesunuty do prvního pilíře a ve třetím pilíři zůstala soudní spolupráce s trestních záležitostech a policejní spolupráce.

decentralizované), na které jsou přenášeny některé činnosti Komise. Tyto agentury jsou financovány z položek rozpočtu určených na daný program. V souladu se vznikem nových agentur by tak mělo docházet ke snižování výdajů na kapitolu 5.

Hlavní vyjednávání o budoucí podobě nového finančního rámce začnou začátkem roku 2010, kdy je očekáváno zveřejnění Bílé knihy Komise s návrhy na hlavní priority nového finančního rámce. Intenzivní politická debata o nových politických prioritách se rozpoutá během španělského předsednictví (první polovina roku 2010), které si jako jednu ze svých priorit vytyčilo schválení Agendy 2020, strategie navazující na Lisabonskou strategii. V roce 2011 na základě této debaty zveřejní Evropská komise návrh Finančního rámce 2014–2020.

Vyjednávání finančních rámců je velmi složitý a komplexní proces. V případě Finanční perspektivy 2007–2013 trval od zveřejnění první komunikace Komise více jak 3 roky. S ohledem na současnou složitou ekonomickou situaci a snahy o reformu citlivých oblastí, jako je Společná zemědělská politika, Politika soudržnosti a zrušení korekčních mechanismů na příjmové stránce rozpočtu lze předpokládat, že i vyjednávání budoucího finančního rámce budou dlouhodobým procesem. Pokud má ale vstoupit nový finanční rámec v platnost již v roce 2014, je nutné vyjednávání ukončit nejpozději v roce 2013.

ČESKÁ REPUBLIKA A VYJEDNÁVÁNÍ NOVÉHO FINANČNÍHO RÁMCE

Česká republika patří mezi středně velké státy Evropské unie a zároveň se řadí mezi čisté plátce do evropského rozpočtu. To určuje její vyjednávací sílu. Aby byla Česká republika schopna své vyjednávací pozice co nejvíce

využít, je nezbytné, aby si s dostatečným předstihem stanovila omezené množství priorit pro budoucí finanční rámec, které budou zároveň odpovídat zájmům České republiky v ostatních oblastech její evropské politiky. Vzhledem k tomu, že se vyjednávání o budoucích rozpočtových prioritách čekají již v příštím roce, měla by Česká republika již v této době vypracovat strategii, podle které bude ve vyjednáváních postupovat. To vyžaduje především připravenost politických elit konsensus na českých politických prioritách pro nový finanční rámec najít. Zároveň je nutné zajistit koordinaci postojů jednotlivých ministerstev, zejména ministerstva financí, zemědělství, ministerstva pro místní rozvoj a ministerstva průmyslu a obchodu. V současné době však ani na úrovni politických elit, ani mezi jednotlivými ministerstvy žádná jednotná koncepce neexistuje.

Nyní Česká republika získává nejvíce finančních prostředků z politiky soudržnosti (zaměřené především na rozvoj regionů a ne posílení konkurenceschopnosti) a zemědělské politiky. Zemědělský sektor se přitom na českém hrubém domácím produktu podílí pouze necelými třemi procenty. Více jak třetina hrubé domácí produkce České republiky pramení z průmyslového sektoru, zejména automobilového průmyslu.

S ohledem na současné nastavení české ekonomiky a poučení, které s sebou přinesla finanční a hospodářská krize, je zřejmé, že hlavní prioritou České republiky by měla být snaha získat více prostředků do oblasti vědy, výzkumu, inovací a podpory podnikatelského prostředí. Současné nastavení české ekonomiky, opírající se z jedné třetiny o průmyslovou výrobu, které dominuje automobilový průmysl, nutně potřebuje zajistit nové stimuly, které by podpořily rozvoj nových technologií v České republice. Proto by mělo být jednoznačným zájmem České republiky snížit finanční prostředky alokované na Společnou zemědělskou politiku a naopak posílit finanční

prostředky v kapitole 1a „Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost“ a zaměření politiky soudržnosti na lisabonské cíle. Pro zvýšení efektivity takovýchto kroků je nutné koordinovat tyto kroky s celkovou koncepcí české evropské politiky. Jedním z možných dlouhodobých cílů české evropské politiky, který odpovídá zaměření na posílení rozvoje nových technologií je např. snaha o získání sídla evropské agentury pro systém Galileo.¹⁰

10 Je nutné zdůraznit, že v současné době existuje návrh na rozdělení sídla agentury pro systém Galileo do 3 míst. Jednalo by se o administrativní část a dvě bezpečnostní střediska. Česká republika by měla využít veškerého vyjednávacího potenciálu k tomu, aby získala více než jen administrativní část této agentury.

Jakou roli hraje Evropský parlament při rozhodování o rozpočtech Evropské unie?

Financování Evropské unie je velmi komplexní a složitý proces, který vzhledem k dynamickému vývoji evropské integrace prochází neustálým vývojem. V porovnání s národními rozpočty jednotlivých členských států, které v průměru dosahují výše 45 % HNP EU, je rozpočet Evropské unie zanedbatelný, jelikož dosahuje průměrně pouze výše 1 % HNP EU. Převážná většina sociálních politik, které tradičně v Evropě tvoří největší část národních rozpočtů, zůstala v kompetenci členských států. Členské státy si také podržely hlavní mechanismy pro makroekonomickou stabilizaci svých finančních systémů.

I přesto, že hlavní nástroje fiskální politiky zůstávají v rukou členských států, je evropský rozpočet, zejména pro země jako Česká republika, významným finančním zdrojem. S postupným prohlubováním evropského integračního procesu dochází k přenašení nových politik na evropskou úroveň. Rozšiřování působnosti Evropské unie tak vytváří tlak na navýšení

prostředků evropského rozpočtu a změnu jeho struktury, která by měla odpovídat současným politickým prioritám unie.

Evropský rozpočet je tradičně vnímán jako doména členských států, protože právě ony jsou největšími přispěvateli do evropského rozpočtu. Ačkoliv je od sedmdesátých let evropský rozpočet financován tzv. vlastními zdroji, které měli posílit jeho evropský rozměr, tvoří dnes téměř 80 procent příjmů rozpočtu de facto příspěvky z členských států unie (příspěvky vázané na odvody DPH a podíl z HDP členských států). Neochota členských států navýšit své příspěvky do evropského rozpočtu tak představuje jeden z hlavních problémů, který stojí v cestě sladění evropského rozpočtu s politickými prioritami Evropské unie.

Rozhodování o evropském rozpočtu však není závislé pouze na rozhodnutí zástupců členských států v Radě EU. Společně s Radou EU sdílí rozpočtové pravomoci i Evropský parlament. Ačkoliv politická váha Rady EU vzhledem k nastavení příjmové stránky rozpočtu EU fakticky stále převažuje, Evropský parlament postupem času získal právně rovnocenné postavení v rozpočtové rozhodovací proceduře.

VÝVOJ ROZPOČTOVÝCH PRAVOMOCÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Evropský parlament je dnes jedinou přímo volenou evropskou institucí a hraje tak hlavní roli v otázce legitimacy stále se hlouběji integrující Evropské unie. S postupným rozšiřováním rozhodování na evropské úrovni proto docházelo i k posilování pravomocí Evropského parlamentu. Právo spolurozhodovat o evropských výdajích bylo první významnou kompetencí, kterou Evropský parlament v tomto procesu získal.

Impulsem k zapojení Evropského parlamentu do rozhodování o rozpočtech bylo zavedení vlastních finančních zdrojů Evropského společenství¹¹. V roce 1970 byla přijata tzv. Lucemburská smlouva, která dala Evropskému parlamentu možnost nadpoloviční většinou odevzdaných hlasů navrhnout změny v předem určených oblastech, tzv. nepovinných výdajích rozpočtu Evropského společenství. Rada ministrů poté mohla tyto změny přijmout či zamítnout. Evropský parlament ale nedisponoval právem veta, kterým by mohl vrátit rozpočet jako celek. Toto právo získal až v roce 1975 tzv. Bruselskou smlouvou. Jelikož však Evropský parlament rozhodoval pouze o nepovinných výdajích, mezi které nepatřily největší výdajové položky evropského rozpočtu, jako je Společná zemědělská politika, byla jeho faktická síla ovlivnit výši a strukturu výdajů omezená.

Po zavedení přímých voleb do Evropského parlamentu v roce 1979 došlo k zásadnímu zlomu ve způsobu, jakým Evropský parlament rozpočtové pravomoci využíval. Díky posílení své institucionální váhy v roce 1979 poprvé zamítl návrh rozpočtu Rady. Stejná situace se opakovala i v roce 1980 a 1985. Zároveň v letech 1982 a 1985 podepsal prezident Evropského parlamentu takovou podobu rozpočtu, se kterou Rada nesouhlasila. Proto také Rada v těchto letech žalovala Evropský parlament u Evropského soudního dvora.

Během tohoto období institucionálních sporů se Evropský parlament snažil rozpočtovými pravomocemi kompenzovat své omezené legislativní pravomoci. Navrhoval proto vynakládat evropské peníze i na takové oblasti, které neměly legislativní základ v primárním právu Evropských společenství. Jeho prioritami byla zejména regionální politika, doprava, sociální politika a vzdělávání. V neposlední řadě se snažil rozšiřovat své stávající

11 Do roku 1970 byl evropský rozpočet financován přímými příspěvky členských států.

rozpočtové kompetence tím, že usiloval o rozšíření oblastí spadající pod nepovinné výdaje.

Období institucionálních sporů mezi Radou a Evropským parlamentem trvalo až do roku 1988, kdy byl sestaven první víceletý finanční rámec, který měl zajistit stabilizování financování Evropských společenství. Víceleté finanční rámce nebyly součástí primárního evropského práva. Jejich uzavírání pomocí meziinstitucionálních dohod bylo výrazem dobrovolné snahy Rady, Evropského parlamentu a Komise dospět v otázce financování ke konsenzu a předejít tak rozpočtovým krizím osmdesátých let. Spory o podobu rozpočtu však nezmizely, pouze se přemístily do vyjednávání meziinstitucionálních dohod. Víceleté finanční plánování však nabízelo větší vyjednávací prostor, jelikož v rámci delšího časového období a většího množství oblastí (politiky, technické parametry) umožňovalo uzavírat tzv. „package deals“¹².

Od roku 1988 probíhalo vyjednávání o financování Evropských společenství/Evropské unie ve dvou etapách. Víceleté finanční rámce a hlavní technické parametry byly stanoveny Meziinstitucionálními dohodami. V ročních rozpočtových procedurách byly vyjednávány změny pouze v mezích daných meziinstitucionální dohodou. Od roku 1988 do současnosti byly přijaty již čtyři víceleté finanční rámce – Delors I (1988–1992), Delors II (1993–1999), Agendu 2000 (2000–2006) a Finanční perspektivu 2007–2013.

Zavedení meziinstitucionálních dohod vedlo k oslabení možnosti Evropského parlamentu ovlivnit celkovou výši ročních rozpočtů. To bylo ale vyváжено navýšením zdrojů na nepovinné výdaje, než by tomu bylo bez

12 Na základě rozdílných priorit jednotlivých aktérů možnost vyvážení ústupků v jedné oblasti zisky v oblasti jiné.

meziinstitucionální dohody dle čl. 272 SZES. Zároveň došlo k posílení procedurálních kompetencí Evropského parlamentu, např. zavedením pravidelných konsolidačních vyjednávání a trialogů v roční rozpočtové proceduře. V konečném součtu tak bylo přesunutí hlavních vyjednávání na úroveň víceletého plánování pro Evropský parlament výhodnější.

Ačkoliv do zavedení Lisabonské smlouvy nelze považovat Evropský parlament za právně rovnocenného partnera národních vlád při sestavování rozpočtu EU, není pravdou, že by nebyl schopen alespoň část svých priorit prosadit. K největším úspěchům Evropského parlamentu v posledních letech patřilo zajištění financování projektů Galileo, Evropského institutu pro inovace a potravinové pomoci. Pro Českou republiku má tento úspěch Evropského parlamentu zásadní význam. V současné době není Česká republika sídlem žádné evropské agentury a právě o sídlo agentury spravující systém Galileo se Česká republika uchází.

LISABONSKÁ SMLOUVA: EVROPSKÝ PARLAMENT JAKO ROVNOCENNÝ PARTNER NÁRODNÍCH VLÁD PŘI ROZHODOVÁNÍ O ROZPOČTU EU?

Zásadní změnu ve schvalovacích procesech financování Evropské unie přináší Lisabonská smlouva. Dochází k zrovnoprávnění pozice Evropského parlamentu a Rady v roční rozpočtové proceduře. Zároveň smlouva ukotvuje Víceleté finanční rámce do primárního evropského práva. Evropský parlament musí s Radou navrženým finančním rámcem vyslovit souhlas. Dochází také k úpravě právního základu pro vlastní zdroje unie, finančních pravidel pro sestavování a plnění rozpočtů a kontrole odpovědnosti účastníků finančních operací. Ve všech těchto oblastech dochází k posílení pozice Evropského parlamentu.

Nově se bude rozpočet schvalovat pouze v jednom čtení. Zároveň bude zrušeno rozdělení na povinné a nepovinné výdaje rozpočtu. Evropský parlament tak bude moci rozhodovat o všech výdajích unie, tedy i Společné zemědělské politice či Politice soudržnosti, největších položkách ročních rozpočtů. Pokud nedojde ke shodě Evropského Parlamentu a Rady v prvním čtení, následuje jednání o společném textu v dohádovacím výboru složeného ze zástupců Evropského parlamentu a Rady. Rada i Evropský parlament mohou následně společnou pozici přijmou či odmítnout. Pokud obě instituce návrh zamítnou, je vytvořen Komisí nový návrh rozpočtu. Pokud ovšem rozpočet odmítne pouze Rada a Evropský parlament ho přijme, má Evropský parlament čtrnáct dní na opakované schválení svých pozměňovacích návrhů. V případě, že Evropský parlament některý ze svých pozměňovacích návrhů nechválí, je rozpočet schválen a platí společný text z dohádovacího výboru. Pokud je však situace opačná a Evropský parlament společný text zamítne a Rada schválí, rozpočet je považován za nechválený a Komise musí vypracovat nový návrh.

Z právního hlediska tak mají dnes poslanci Evropského parlamentu stejné pravomoci v rozhodování o ročních rozpočtech Evropské unie jako zástupci vlád národních států v Radě. I při vyjednáváních víceletých finančních rámců je Evropský parlament do procesu plně zapojen a je nutný jeho souhlas. Příímý hlas občana má tak právně stejnou váhu jako hlas členských států. Při politických vyjednávání si však Evropský parlament a Rada stále rovni nejsou. Hlavní příčinou této nerovnosti je závislost příjmové stránky rozpočtu na de facto příímých příspěvcích členských států. Hlavní výzvou pro Evropský parlament je tak reformovat nastavení příjmové stránky evropských rozpočtů a prosadit zavedení nového příjmového zdroje čistě evropského charakteru.

Rozhovor s Janem Gregorem, ředitelem Národního fondu Ministerstva financí České republiky

V souvislosti s reformou rozpočtu se hovoří o změně systému vlastních zdrojů. Jak by měl tento systém vypadat podle České republiky a měl by se změnit limit vlastních zdrojů EU?

Česká republika bude v rámci jednání o reformě rozpočtu prosazovat průhledný a co nejjednodušší systém vlastních zdrojů založený na tradičních vlastních zdrojích a na zdroji z HND, nepodporujeme v této souvislosti zavedení jakékoliv podoby evropské daně. Navrhujeme odstranit současný zdroj z DPH, který nepřináší do rozpočtu významnější příjmy a jeho výpočet je technicky velmi náročný. Příjmová strana rozpočtu by neměla nadále kompenzovat nerovnováhy na výdajové straně rozpočtu EU, Česká republika bude proto prosazovat odstranění všech korekcí na příjmové straně rozpočtu.

ČR nepodporuje relativní zvýšení úrovně rozpočtu nad současnou úroveň, která v platbách dosahuje přibližně 1 % HND EU. Současný limit vlast-

ních zdrojů ve výši 1,24 % HND EU tak poskytuje dostatečnou rezervu a není tedy třeba ho navyšovat.

Horukým tématem vyjednávání budoucí finanční perspektivy bude reforma zemědělské politiky. Jaký postoj bude Česká republika v této otázce zastávat?

ČR si je vědoma, že bez snížení výdajů na SZP nebude možné posílit výdaje na nové priority, ani dosáhnout reformy příjmové strany rozpočtu. Podle schválené pozice k reformě rozpočtu bude ČR podporovat provedení zásadní reformy SZP vedoucí ke snížení celkového objemu prostředků určených na SZP – zejména na I. pilíř – přímé platby – a takto uvolněné prostředky přeměřovat na politiky přispívající k dlouhodobé konkurenceschopnosti Evropské unie. U přímých plateb bude ČR trvat na tom, aby byly rozdělovány spravedlivě mezi všechny členské státy, a bude odmítat zavádění národního spolufinancování přímých plateb, neboť by to vedlo pouze k přesunu finanční zátěže na členské státy.

Reforma SZP by měla obecně vést k větší tržní orientaci celého zemědělského sektoru EU a k zajištění dostatečných dodávek kvalitních potravin na evropský trh.

Jednou z priorit České republiky je směřovat evropské peníze do oblastí, které mají přidanou evropskou hodnotu a pomohou Evropské unii obstát ve světle výzev globalizace a klimatických a demografických změn. Názory se ale rozcházejí v tom, co to přidaná evropská hodnota je. Jak by podle Vás měla být přidaná evropská hodnota definována a jaké oblasti tuto přidanou evropskou hodnotu v současné době mají?

Obecně lze říci, že evropská přidaná hodnota financování politik z rozpočtu EU je podmíněna splněním zásady subsidiarity a proporcionality.

V souladu s principem subsidiarity je nejdříve zapotřebí u každé zvažované politiky, která není ve výlučné pravomoci Unie, důkladně zhodnotit, zda její cíle nemohou být realizovány účinněji na národní úrovni (popř. regionální úrovni) a ponechány tak v pravomoci členských států. V případech, kdy se ukáže provádění politik na evropské úrovni jako efektivnější (většinou u nástrojů, které mají nadnárodní, evropský rozměr, nebo u oblastí, kde řešení na evropské úrovni přispívá k dosažení významných úspor z rozsahu), je zapotřebí zjistit, jaký druh intervence bude pro dosažení cíle nejvhodnější – princip proporcionality. Veškeré unijní intervence – finanční či legislativní – by měly být totiž přiměřené jejich cílům. Řadu cílů lze dosáhnout na evropské úrovni prostřednictvím unijních intervencí nefinančního charakteru, jako například regulace, harmonizace legislativy, koordinace politik, spolupráce, o financování politik z rozpočtu EU by se mělo uvažovat pouze v případě, že se ukáže jako neúčinnější forma intervence a je přiměřená cílům.

Česká republika je středně velkým členským státem EU. Středně velké státy jsou ve vyjednáváních na evropské úrovni většinou úspěšné, pokud dokážou definovat malé množství prioritních oblastí, na které pak směřují své aktivity. Jaké hlavní priority bude Česká republika prosazovat?

Diskuse o prioritách ČR je na svém začátku, podle dosavadní pozice schválené vládou je obecnou prioritou České republiky pro reformu rozpočtu zajištění evropské přidané hodnoty u výdajových politik rozpočtu. Mezi konkrétní priority nesporně patří zachování evropské politiky soudržnosti financované z rozpočtu EU a její důraz na podporu méně rozvinutých členských států a regionů. V oblasti zemědělství budeme prosazovat zásadní re-

formu SZP, která přinese rovné podmínky pro všechny členské státy a další snižování výdajů na zemědělství a jeho větší tržní orientaci. Na příjmové straně rozpočtu se bude Česká republika zasazovat o průhledný a co nejjednodušší systém vlastních zdrojů založený na tradičních vlastních zdrojích a na zdroji z HND a odstranění všech korekcí včetně britského rabatu.

Občané často tvrdí, že Evropská unie není transparentní. V souvislosti s novým nastavením evropského finančního řízení Evropský parlament požaduje, aby délka trvání víceletých finančních rámců odpovídala funkčnímu období Komise a Evropského parlamentu. Mělo by tak dojít k posílení transparentnosti a politické odpovědnosti za finanční řízení unie. Bude Česká republika tento návrh podporovat?

Nedomnívám se, že by zkrácení časového období finanční perspektivy ze současného zaběhnutého sedmiletého období na období pětileté přispělo k vyšší transparentnosti EU a k vyšší politické odpovědnosti Parlamentu a Komise za finanční řízení EU. Jednání o stávající finanční perspektivě trvaly cca 3 roky, znamená to, že by Komisi a Parlamentu zbývaly pouze dva roky na to, aby mohly vlastní perspektivu řídit. Během následujících 3 let fungování finanční perspektivy by tak vykonávaly svůj mandát již nově zvolený Parlament a Komise. Argument o lepším zajištění politické odpovědnosti Komise a Parlamentu za jejich finanční perspektivu a její řízení nepokládám proto v souvislosti s návrhem pětileté finanční perspektivy za zcela relevantní. Česká republika vzhledem k délce vyjednávání finanční perspektivy (2–3 roky) a k době rozběhnutí implementace programů (např. v oblasti strukturálních fondů) nevidí v pětiletém období žádnou výhodu a podporuje zachování stávajícího sedmiletého období.

Rozhovor s Jiřím Havlem, poslancem Evropského parlamentu

Evropský parlament získal Lisabonskou smlouvou stejné rozpočtové pravomoci jako Rada. Myslíte, že díky této změně bude Evropský parlament schopen získat větší finanční prostředky na své rozpočtové priority, kterými v posledních letech byly zejména kapitoly rozpočtu 1a, 3 a 4?

Možná ani ne více peněz, ale rasantnější prosazení priorit, to ano. Musíme totiž počítat s tím, že mnoho peněz v krizovém a pokrizovém období nepřibude. Máte pravdu v tom, že Evropský parlament dospěl a stal se konečně plnoprávným partnerem v oblastech, kde měl dosud jen konzultační úlohu. Toto prohloubení demokracie je důsledek Lisabonské smlouvy.

Horkým tématem je změna nastavení vlastních zdrojů EU. Evropský parlament přišel s návrhem zavedení evropské daně. S ohledem na nově získané pravomoci Evropského parlamentu, myslíte si, že ke změně systému vlastních zdrojů dojde?

Řekl bych, že v tomto období návrhy na evropské daně znovu zazní, ale budou smeteny zejména ze strany Rady. V evropských daních vidí země ztrátu kontroly nad bruselskou ohradou. A tak to zablokují. Přesto je otázka autonomního finančního zdroje EU legitimní. Doba však není zralá. Na druhé straně jakákoli nová daň bude znamenat odklon od systému založeného primárně na výkonu ekonomik. Někdo vydělá, jiný prodělá. Tu bude vlastním podtextem budoucí diskuse.

Panuje obecná shoda na tom, že budoucí výdaje evropských rozpočtů by měly jít do oblastí, které mají přidanou evropskou hodnotu. Názory se ale rozcházejí v tom, co to přidaná evropská hodnota je. Jak by podle Vás měla být evropská přidaná hodnota definována a jaké oblasti tuto přidanou hodnotu mají?

Co je evropská přidaná hodnota, to pochopitelně bude politickým rozhodnutím. To není moc otázka pro experta. Z toho, co víme, se za přidanou hodnotu bude pokládat Evropa bez křiklavých regionálních a sociálních rozdílů, Evropa čistá a energeticky šetrná, Evropa vzdělaná a výkonná v oblasti výzkumu a vývoje, Evropa s progresivním potenciálem růstu.

Česká republika získává největší množství evropský peněz z politiky soudržnosti. V současné době se hovoří o „lisabonizaci“ této politiky. Myslíte si, že by pro Českou republiku bylo v příštím rozpočtovém období výhodnější směřovat peníze spíše do podpory vědy a výzkumu než do méně rozvinutých regionů?

To věcně závisí na nastavení koheze. My soudržnost určitě potřebujeme, máme řadu regionů, které v evropském měřítku potřebují pomoc. Koheze je v programu mé frakce Socialistů a demokratů a budeme ji podporovat.

Jenomže její nastavení je zatím ve hvězdách. Dnes jsme na nějakých 82 % výkonu EU 27, za pět let budeme možná nad 85. Mohli bychom se tak třeba většinou ocitnout těsně nad hranicí nároku na pomoc... Takže musíme být flexibilní a být s jistou mírou agresivity připraveni čerpat v řadě dalších směrů, včetně výzkumu a vývoje.

Jaké priority budete Vy osobně jako zástupce občanů České republiky v rozpočtovém výboru Evropského parlamentu pro budoucí finanční rámec prosazovat?

Vytváření potenciálu pro podnikání, zaměstnanost a příjemný život. Konkrétně: Vyrovnávání regionů a sociálních podmínek, pokrok ve školství, vědě a průmyslovém a zeleném vývoji. Rozumnou energetickou politiku, společnou evropskou bezpečnost. Trochu menší, ale především rovnou podporu pro zemědělce.

Český otazník: Podpořit kraje, nebo vědu?

Jan Žižka

Česká vláda nesouhlasí s návrhy Evropské komise, která chystá zásadní změny tradiční regionální politiky Evropské unie. Podle hlasů z české politické scény však není jasné, zda Praze tento postoj vydrží. Část politiků a odborníků by dala přednost financím na vědu a výzkum, které by z evropských zdrojů čerpal přímo stát, nikoliv kraje.

Evropské i české regiony by kvůli těmto změnám mohly od roku 2014 přijít o miliardové dotace na budování infrastruktury nebo podporu místním menším podnikům. Praha zatím zastává názor, že tok peněz z evropských fondů do chudších krajů by měl pokračovat. „Regionální politika vychází z principu solidarity a umožňuje fungování jednotného vnitřního trhu,“ řekl ředitel Národního fondu ministerstva financí Jan Gregor. Podle něj jde vlastně o kompenzační platby za to, že bohatší země těží právě z výhod jednotného trhu.

Europoslanec Jiří Havel se však domnívá, že pro Česko by mohlo být zajímavé, kdyby se spíše rozšířily evropské dotace na vědu a výzkum. „Nedomnívám se, že můžeme být donekonečna příjemci prostředků ze strukturálních fondů,“ uvedl politik ČSSD, který je členem rozpočtového výboru Evropského parlamentu. Mezi chudší regiony, které mají primárně nárok na evropské dotace, patří všechny české kraje kromě Prahy. Ani ČSSD však není jednotná – zachování peněz pro kraje prosazují její hejtmani.

Havel předpokládá, že EU zpřísní kritéria, podle nichž budou mít nárok na regionální fondy jen ty opravdu nejchudší regiony. České kraje by možnost čerpat evropské peníze ztrácely a pro Česko by pak bylo lepší podpořit změnu regionální politiky.

Alena Falathová ze sdružení Evropské hodnoty upozorňuje, že česká vláda zatím nemá jasno ani v tom, jak omezit výdaje na zemědělskou politiku EU, které dnes tvoří největší položku rozpočtu. „Zaznívá názor, že je třeba společnou zemědělskou politiku reformovat, ale zatím o tom nebyla vedena hlubší debata ani s ministerstvem zemědělství,“ uvedla Falathová.

Rozdílné názory na zemědělské výdaje měli v minulé vládě dva představitelé ODS – vicepremiér Alexandr Vondra se vyslovoval pro jejich zásadní snížení, zatímco ministr zemědělství Petr Gandalovič je v reformované podobě hájil.

Falathová by považovala za vhodné, aby se Česko soustředilo na určitou jednu prioritu, na niž by získalo také evropské finance. Tou by mohl být například satelitní navigační systém Galileo, jehož sídlo by Češi chtěli mít v Praze.

Zveřejněno v deníku Mladá fronta E15, 2. prosince 2009

Profily účastníků

Jiří Havel

Začínal jako odborný asistent na Vysoké škole ekonomické v Praze, od začátku 90. let působí na Institutu ekonomických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Od září 1999 do března 2000 byl prvním místopředsedou výkonného výboru Fondu národního majetku, který posléze vedl. Od 90. let působil ve statutárních orgánech řady společností s majetkovou účastí státu (Komerční banka, Paramo, Aero Vodochody, tehdejší Český Telecom, Česká spořitelna či Unipetrol). Od července 2005 až do svého nástupu do vlády počátkem roku 2006 zasedal v čele dozorčí rady energetické firmy ČEZ. Od roku 1997 je členem ČSSD, do vysoké politiky se dostal po volbách v roce 1998 jako poradce Pavla Mertlíka, který byl vicepremiérem a později ministrem financí ve vládě Miloše Zemana. Od ledna do září 2006 byl místopředsedou vlády Jiřího Paroubka pro ekonomiku. V prosinci 2008 zvolen lídrem kandidátky ČSSD pro volby do Evropského

parlamentu, ve kterých byl v červnu 2009 zvolen poslancem Evropského parlamentu a stal se členem jeho rozpočtového výboru.

Jan Gregor

Vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze se specializací na mezinárodní obchod a evropskou ekonomickou integraci. Získal zkušenosti také v Joint Vienna Institute a CERGE-EI, kde se zabýval makroekonomií, mikroekonomií, mezinárodním obchodem, účetnictvím a finančními analýzami. Od roku 1998 pracuje na Ministerstvu financí, kde nejdříve působil v oddělení koordinace agendy EU, kde koordinoval finanční a ekonomická témata v rámci přístupových jednání, a to zejména v rámci regionální politiky, společné zemědělské politiky a rozpočtu EU. V roce 2001 nastoupil na pozici ředitele Národního fondu Ministerstva financí. Je odpovědný za finanční řízení a certifikace fondů EU, finančního výhledu a rozpočtu EU v rámci jednání.

Arnošt Marks

Vystudoval Univerzitu Karlovu, obory Teoretická biologie; Behavior and Communication a Dálný východ na Filozofické fakultě. Ph.D. získal v oboru Knowledge Management of Transition in Post Communist Countries na University of Cambridge, Trinity College, Faculty of Social and Political Sciences. Poté pracoval v komerčním sektoru pro Price Waterhouse, Technologické centrum ČSAV, kde se zabýval řízením projektů technologických firem v rámci EU programů na podporu inovací. Ve státní správě působil od roku 1999 jako tajemník místopředsedy Senátu České republiky, Od roku 2001 působil jako poradce vedoucího delegace EU v ČR (Ramiro Cibrian), kde mimo jiné pracoval na přípravě analytických materiálů regionálního

rozvoje v ČR ke koordinaci přípravy implementace strukturálních fondů na léta 2004–2006. V roce 2003 nastoupil na Ministerstvo pro místní rozvoj, kde vedl implementaci systémů EU fondů v ČR. Poté působil jako konzultant např. při projektu CEITEC, poradenství v analytickém projektu pro EIB a projekty pro přípravu českého předsednictví v oblasti kohezní politiky. V současné době pracuje jako Senior Manager pro společnost Deloitte.

Poděkování

Vydání této publikace a uspořádání veřejné diskuse na téma Kam potěčou evropské peníze po roce 2013, by nebylo možné bez přispění a podpory našich partnerů a ochotných jednotlivců, kterým bychom tímto chtěli velice poděkovat. V první řadě patří naše díky hostům, kteří přijali naše pozvání a laskavě vystoupili na Evropském klubu. Hlavními hosty Evropského klubu byli Jiří Havel, poslanec Evropského parlamentu a člen rozpočtového výboru, Jan Gregor, ředitel Národního fondu MFČR a Arnošt Marks, konzultant a expert na problematiku evropských fondů.

Samotná veřejná diskuse a vydání této publikace tvoří součást projektu podpořeného Evropským parlamentem a Odborem informování o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR. Dalšími laskavými partnery Evropského klubu, jimž velice děkujeme za jejich dlouhodobou podporu, byly nadace Konrad Adenauer Stiftung, Evropského hnutí v ČR a agentura Donath-Burson-Marsteller. Mediálního partnerství se ujal deník Mladá fronta E15.

Zdroje

STUDIE:

Becker, Peter (2009): Die europäische Kohäsionspolitik und ihre Modernisierung. Stiftung Politik und Wissenschaft.

Beter, Becker (2008): Auf dem Weg zur Reform des EU-Haushaltes. Stiftung Politik und Wissenschaft.

Cupalová, Marcela (2009): Finanční rámec po roce 2013. Parlamentní institut.

Cupalová, Marcela (2008): Reforma rozpočtu EU. Parlamentní institut.

Falathová, Alena (2009): Evropský parlament a jeho role ve schvalovacích procesech rozpočtu Evropské unie. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií. 2009.

DOKUMENTY:

Europäische Kommission: Konzultationsbericht. Den Haushalt reformieren, Europa Verändern. Kurze Zusammenfassung der Beiträge. SEK (2008) 2783.

Europäische Kommission: Den Haushalt reformieren, Europa Verändern. Konsultationspapier im Hinblick auf die Überprüfung des EU-Haushalts (2008/2009). SEK (2007) 1188 endgültig.

European Parliament: Mid-term Review of the 2007–2013 Financial Framework, INI/2008/2055.

Interinstitutional agreement between the European Parliament, the Council and the Commission on budgetary discipline and sound financial management, 2006/C 139/01, 14 June 2006.

Smlouva o Evropské unii a Smlouva o Fungování Evropské unie, konsolidované znění květen 2008, Lucemburk: Evropská společenství.

DALŠÍ ZDROJE:

<http://ec.europa.eu>

<http://www.europarl.europa.eu>

<http://www.businessinfo.cz>

<http://euractive.com>

EVROPSKÉ HODNOTY

jsou nevládní proevropskou organizací, která pomocí vzdělávací a výzkumné činnosti usiluje o rozvoj občanské společnosti a zdravého tržního prostředí.

Zasazujeme se o...

- demokratičtější a akceschopnější evropské společenství
- liberální a konkurenceschopnou ekonomiku
- uchování dědictví a hodnot západní civilizace
- rozvoj obnovitelných zdrojů a jaderné energetiky
- silnější evropskou obranu
- pevné transatlantické partnerství

Naší vizí je Evropa svobodnější, silnější a bezpečnější.

NAŠE PROGRAMY

VÝROČNÍ MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

2006 *Evropské hodnoty a identita pro 21. století*

Hlavním cílem konference bylo popsat a odhalit hodnoty, jež představují základ evropské civilizace, posoudit, do jaké míry se podílí na tvorbě

dnešní evropské identity a jakým způsobem se evropské hodnoty a identita promítají do konkrétní politiky uvnitř EU. Konference byla uspořádána v Brně ve spolupráci s Mezinárodním politologickým ústavem Masarykovy univerzity (IIPS). Konference se zúčastnili přední odborníci ze zahraničí i České republiky, mimo jiné Josef Zieleniec, Nikolas Busse, Ferdinand Kinsky, Christian Stadler či bývalý rakouský velvyslanec Erich Hochleitner.

2007 Hranice, rozšiřování a sousedství EU

Výroční konferencí v roce 2007, jejímž tématem byly „Hranice, rozšiřování a sousedství EU“, byla zaměřena na diskusi o jednoznačném stanovení hranic EU a nalezení nejlepšího modelu spolupráce se sousedními zeměmi EU. Konference se konala pod záštitou Markéty Reedové, náměstkyně primátora hl. m. Prahy, a pod akademickou záštitou Sciences-Po v Paříži. Mezi řečníky vystoupili přední evropští experti na tuto tematiku z oblasti politické i akademické, jako například Alexandr Vondra, Michel Foucher, John Palmer, Franz Fischler, či Sylvie Goulard.

2008 Evropa občanů – Evropa voličů

Třetí výroční konference Evropských hodnot si kladla za cíl definovat, co je to demokratický deficit, kde se nachází a hledat cesty, jak ho minimalizovat. Konference se účastnili přední odborníci ze zahraničí i České republiky. Mimo jiné Enrique Barón Crespo, bývalý předseda Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, Běla Plechanovová, vedoucí katedry mezinárodních vztahů UK, Jürgen Dieringer, vedoucí katedry politiky, Andrásy Universität, Andrew Duff, poslanec Evropského parlamentu, poslanec klub ALDE, Olivier Ubéda, tajemník UMP pro evropské záležitosti a další.

VEŘEJNÉ DEBATY – EVROPSKÝ KLUB

Při našich veřejných debatách se setkávají experti z akademické sféry a aktéři zapojeni do politického života se zainteresovanou širokou veřejností. Výběr z realizovaných Evropských klubů: **06/2005 Diskusní duel: Turecko – člen nebo partner EU** (panelisté: Jan Zahradil a Josef Zieleniec, moderátor: Martin Veselovský), **10/2006 Evropa: rozum, víra a násilí** (v rámci Fora 2000, host: André Glucksmann, moderátor: Adam Černý), **03/2007 Americké základny v evropské bezpečnosti** (panelisté: Jiří Šedivý, Jiří Schneider, Ondřej Liška), **03/2009 Reforma volebního zákona v ČR** (host: prof. Simon Hix), **09/2009 Snižování byrokratické zátěže v EU** (panelisté: Manuel Santiago dos Santos, Tomáš Rutrle, Štěpán Hošna, moderátor: Jan Žižka)

EUROPEAN VALUES NETWORK

European Values Network (EVN) je platforma pro všechny, kteří věří, že Evropská unie bude schopna čelit globálním výzvám, pouze pokud se stane skutečným politickým společenstvím založeným na společných hodnotách a tradicích. Cílem EVN je vytvořit network aktivních evropských občanů, kteří se chtějí zapojit do hledání a formulování řešení, která povedou k vytvoření svobodnější, silnější, bezpečnější a více prosperující Evropy. V rámci programu EVN vytvářejí účastníci ve skupinách policy papy na aktuální témata. Pracovní skupiny se scházejí na workshopech v Bruselu a Praze, kde mají možnost konzultovat svoji práci s předními evropskými politiky a akademiky. Výstup projektu – publikace policy paperů – je představen na závěrečné konferenci v Praze a následně distribuován po celé Evropské unii.

European Values Network 2007

První ročník European Values Network se konal pod záštitou Elmara Broka, poslance a bývalého předsedy zahraničního výboru Evropského parlamentu, a účastnilo se ho 43 mladých expertů ze 17 zemí Evropské unie.

European Values Network 2008

Druhý ročník European Values Network se konal pod záštitou Prof. Hans-Gert Pötteringa, předsedy Evropského parlamentu. Zúčastnilo se jej 45 mladých akademiků a profesionálů z 15 zemí EU.

European Values Network 2009

Ve třetím ročníku účastníci vytvořili policy papery na témata – vztahy mezi EU a Ruskem, jak zlepšit kooperaci v energetické politice, jak na integraci cizinců v EU a jak naložit s liberalizací trhu. Na 50 účastníků ze 17 zemí diskutovalo i s nejbližšími spolupracovníky předsedy Komise Barrosa či předsedou zahraničního výboru Evropského parlamentu Jacekem Saryusz-Wolskim.

LETNÍ WORKSHOPY

2006 Od identity k evropské integraci

Cílem LŠ bylo prozkoumat vztah mezi evropskou identitou a evropskou integrací, přispět ke vzdělání v této oblasti a přitom podnítit kritické a tvůrčí myšlení studentů. O aktuálních i nadčasových problémech Evropy a evropské integrace na LŠ přednášeli např. Jan Kohout, Michael Žantovský či Karel Kovanda.

2007 Cesta k akceschopné Evropské unii

V rámci letní školy účastníci definovali výzvy, kterým Evropská unie čelí a diskutovali s experty z řad politiků a akademiků o způsobech, jak by se na tyto výzvy měla unie připravit. Na letní škole také vystoupili Jana

Hybášková, Ondřej Liška, Marek Mora a Markéta Pitrová. Na přednášky navazovala interaktivní simulace jednání Evropského parlamentu.

2008 Politický marketing pro volby do Evropského parlamentu

Expertní workshop určený pro mladé lidi aktivní v politice a občanské společnosti se zaměřil na praktický trénink využívání nástrojů a metod politického marketingu a komunikace se zaměřením na volby do Evropského parlamentu. S přednáškami mimo jiné vystoupili Cyril Svoboda, Jaroslav Zvěřina, Miroslav Mareš a Alexander Braun.

2009 Politická komunikace a EU

Tentokrát se workshop zaměřil především na problematiku efektivní komunikace a jeho cílem bylo odborně vyškolit skupinu aktivních osob, která bude schopna získané informace a zkušenosti využívat a rozšiřovat v rámci své působnosti. Mezi hosty a lektory mimo jiné vystoupili Lukáš Macek, Jan Punčochář, Daniel Kaiser.

NAŠI PARTNEŘI

Mezi stálé či příležitostné partnery EH patří instituce EU, orgány státní správy ČR, velvyslanectví evropských států v Praze, nadace, neziskové, výzkumné a vzdělávací organizace, média i komerční společnosti z ČR a zahraniční. Hlavními finančními partnery jsou: Konrad Adenauer Stiftung, MAITREA a.s., Evropská komise, Evropský parlament, Evropské hnutí v České republice.

Zahájení druhého evropského klubu si vzala na starost Alena Falathová, místopředsdkyně EH

Panelisté druhého evropského klubu

Druhý evropský klub se konal v CERGE-EI

Jiří Havel, poslanec Evropského parlamentu, člen Rozpočtového výboru

Jan Gregor, ředitel Národního fondu, Ministerstvo financí České republiky

Arnošt Marks, konzultant a expert na evropské fondy

Jan Žižka, zástupce šéfredaktora deníku Mladá fronta E15

Panelisté druhého evropského klubu

„Z veřejné konzultace o reformě rozpočtu EU i návrhů Evropského parlamentu je zřejmé, že existuje široký konsenzus na nutnosti evropský rozpočet reformovat. Nový finanční rámec po roce 2013 by měl sladit strukturu evropského rozpočtu s politickými prioritami unie.“

„Při vyjednávání víceletých finančních rámců je Evropský parlament do procesu plně zapojen a je nutný jeho souhlas. Přímý hlas občana má tak právně stejnou váhu jako hlas členských států.“

ISBN 978-80-904158-5-0